

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 stycznia 2016 roku

Sąd Rejonowy w Oleśnie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: **SSR Marek Nowosiński**

Protokolant: **st.sekr.sądowy Iwona Barczyk**

w obecności Asesora Prokuratury Rejonowej w Oleśnie Janusza Burczego po rozpoznaniu w dniach: 15.09.2015r., 20.10.2015r., 3.12.2015 r., 26.01.2015 r. sprawy **K. K. c. Z. i M. z domu K., ur. (...) w K.**;

oskarżonej o to, że:

w dniu 16 września 2013r. w miejscowości P., woj. (...), nieumyślnie spowodowała katastrofę w ruchu lądowym zagrażającą życiu i zdrowiu wielu osób w ten sposób, że kierując samochodem osobowym marki A. (...) o nr rejestracyjnych (...), podczas wykonywania manewru zmiany kierunku jazdy w postaci skrętu w lewo na oznakowanym znakami skrzyżowaniu ulic: W. – R., przejeżdżając przez pas ruchu dla pojazdów jadących z przeciwka nie zachowała szczególnej ostrożności i nie ustąpiła pierwszeństwa prawidłowo poruszającemu się tym pasem ruchu kierującemu samochodem osobowym marki O. (...) o nr rejestracyjnych (...) L. Ś., przewożącemu pasażerów: niepełnosprawne (...), W. M., T. Ż., Ł. R., D. S., B. W. oraz ich opiekunkę J. B. (2), doprowadziła do zderzenia z wymienionym pojazdem wskutek czego obrażeń ciała doznali pasażerowie pojazdu O. (...) o nr rejestracyjnych (...) Ł. R. – doznał złamania kości nosowej bez przemieszczenia, a powyższe obrażenia spowodowały naruszenie czynności narządów ciała i rozstroju zdrowia o jakich mowa w art. 157 § 2 kk; T. Ż. – doznał obrażeń ciała w postaci rany tłuczonyj czoła, a powyższe obrażenia spowodowały naruszenie czynności narządów ciała i rozstroju zdrowia o jakich mowa w art. 157 § 2 kk; J. B. (2) – doznała obrażeń ciała w postaci złamania IV kości śródścza prawego, a powyższe obrażenia spowodowały naruszenie czynności narządów ciała i rozstroju zdrowia o jakich mowa w art. 157 § 1 kk,

to jest o przestępstwo z art. 173 § 2 k.k.

1. uznaje oskarżoną **K. K.** za winną tego, że w dniu 16 września 2013r. w P., woj. (...), nieumyślnie naruszyła przepisy prawa o ruchu drogowym w ten sposób, że kierując samochodem osobowym marki A. (...) o nr rejestracyjnym (...), mimo braku uprawnień do kierowania pojazdami mechanicznymi, podczas wykonywania manewru zmiany kierunku jazdy w postaci skrętu w lewo na oznakowanym znakami skrzyżowaniu ulic: W. – R., na odcinku drogi, który w związku z prowadzonym remontem był objęty ograniczeniami ruchu drogowego polegającymi na zamknięciu drogi dla ruchu kołowego, przy dopuszczeniu jedynie ruchu lokalnego pozwalającego na dojazdy mieszkańców do posesji, jadąc na posesję położoną przy ul. (...), która poprzez ul. (...) przylegała do ul. (...) gdzie mieszkała i przejeżdżając przez pas ruchu dla pojazdów jadących z przeciwka, nie zachowała szczególnej ostrożności i nie ustąpiła pierwszeństwa poruszającemu się tym pasem ruchu kierującemu samochodem osobowym marki O. (...) o nr rejestracyjnym (...) L. Ś., który poruszał się z prędkością niedozwoloną na tym odcinku drogi, wyłączonym z ruchu kołowego i doprowadziła do zderzenia z wymienionym pojazdem przewożącym pasażerów: niepełnosprawne (...), W. M., T. Ż., Ł. R., D. S., B. W. oraz ich opiekunkę J. B. (2), wskutek czego obrażeń ciała doznali pasażerowie pojazdu O. (...) o nr rejestracyjnych (...): Ł. R. w postaci złamania kości nosowej bez przemieszczenia, a powyższe obrażenia spowodowały naruszenie czynności narządów ciała i rozstrój zdrowia o jakich mowa w art. 157 § 2 k.k.; T. Ż. w postaci rany tłuczonyj czoła, a powyższe obrażenia spowodowały naruszenie czynności narządów ciała i rozstrój zdrowia o jakich mowa w art. 157 § 2 k.k.; J. B. (2) w postaci złamania IV kości śródścza prawego, a powyższe obrażenia spowodowały naruszenie czynności

narządów ciała i rozstrój zdrowia o jakich mowa w art. 157 § 1 k.k., to jest przestępstwa z art. 177§1 k.k. i za to z mocy art. 177§1 kk skazuje ją na karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności, którą to karę z mocy art. 69 § 1 i 2 k.k. oraz art. 70 § 1 k.k. warunkowo zawiesza tytułem próby na okres 2 (dwóch) lat;

2. na podstawie art. 42 § 1 k.k. i art. 43 § 1 k.k. orzeka wobec oskarżonej **K. K.** środek karny w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych objętych kategorią „B” prawa jazdy na okres 1 (jednego) roku;

3. na podstawie art. 627 k.p.k. oraz art. 2 ust. 1 pkt 3 przepisów Ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych zasądza od oskarżonej na rzecz Skarbu Państwa kwotę 180,00 (sto osiemdziesiąt) złotych tytułem opłaty oraz obciąża ją całością wydatków poniesionych w toku postępowania przez Skarb Państwa.

Sygn. akt II K 352/15

UZASADNIENIE

Na podstawie całokształtu okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

W dniu 16 września 2013 roku około godziny 13:15 K. K. jechała samochodem marki A. (...) o nr rejestracyjnym (...) ulicą (...) w P. w kierunku skrzyżowania z ulicą (...). Ww. nie posiadała uprawnień do kierowania pojazdami. W tym samym czasie z przeciwnej strony, samochodem marki O. (...) o nr rejestracyjnym (...), poruszał się L. Ś.. Samochodem marki O. (...) ww. przewoził sześcioro dzieci z zespołu placówek specjalnych: Z. W., W. M., B. W., D. S., Ł. R. i T. Ż.. Samochodem tym podróżowała również, sprawująca opiekę nad dziećmi, J. B. (2).

Droga krajowa nr (...) na odcinku P. - R. (w tym ul. (...) w miejscowości P.) w dniu 16 września 2013 roku nie była dopuszczona do ruchu. Zamkniętym odcinkiem drogi nr (...) poruszać się mogły jedynie pojazdy budowy oraz mieszkańcy posesji położonych wzdłuż zamkniętego odcinka. Zakaz ruchu obowiązywał do 2 października 2013 roku. W związku z przebudową, na remontowanym odcinku, umieszczone zostało stosowne oznakowanie pionowe.

Droga w miejscu wypadku znajdowała się na terenie płaskim zabudowanym. Jezdnia miała nawierzchnię asfaltową o szerokości 10,6 metra. Była czysta, sucha, gładka, jednak brak było na niej oznakowania poziomego. Po obu stronach jezdni znajdował się chodnik z kostki betonowej o szerokości 2 metrów każdy. W miejscu tym obowiązywało administracyjne ograniczenie prędkości do 50 km/h.

W chwili wypadku nie było żadnych opadów atmosferycznych.

Dowód: - wyjaśnienia oskarżonej - k. 116, 177v, 289, 323v

- zeznania świadka L. Ś. - k. 46-47, 178v, 294v - 296

- zeznania świadka J. B. (2) - k. 59-60, 178, 293v - 294v

- protokół oględzin miejsca wypadku drogowego – k. 11-12

- szkic miejsca wypadku drogowego – k. 13

- dokumentacja fotograficzna miejsca wypadku drogowego (płyta CD) – k. 14

- informacja z GDDKiA - k. 186, 307-310

- informacja KPP O., Starosty (...) oraz Starostwa Powiatowego w K. o braku uprawnień oskarżonej do kierowania pojazdami - k. 301, 304, 325

- informacja (...) Sp. z o.o. z siedzibą w C. - k. 332-345

Zamierzając wykonać manewr skrętu z ulicy (...) w lewo w ulicę (...), zamieszkująca wówczas na posesji przy ul. (...) (równoległa do ul. (...)), K. K. nie zatrzymała się przed wykonaniem skrętu, a w konsekwencji nie ustąpiła pierwszeństwa przejazdu poruszającemu się z naprzeciwka, samochodowi marki O. (...), czym doprowadziła do zderzenia obu pojazdów. Do zderzenia samochodów doszło na prawym pasie ruchu, przeznaczonym dla ruchu O. (...).

Prędkość samochodu marki O. (...), przed zderzeniem z A. (...) oscylowała w granicach 75-84 km/h, zaś samochodu A. - w granicach 20 km/h (przy przyjęciu, że O. (...) hamował przed zderzeniem z A. na długości około 7 metrów).

W chwili wypadku kierujący oboma pojazdami byli trzeźwi.

Dowód: - wyjaśnienia oskarżonej - k. 116, 177v, 289, 323v

- zeznania świadka L. Ś. - k. 46-47, 178v, 294v-296

- zeznania świadka J. B. (2) - k. 59-60, 178, 293v-294v

- protokół oględzin miejsca wypadku drogowego - k. 11-12

- szkic sytuacyjny miejsca wypadku drogowego - k. 13

- dokumentacja fotograficzna miejsca wypadku drogowego (płyta CD) - k. 14

- opinia biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych - k. 191

- uzupełniająca opinia biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych - k. 321v – 323v, 349-356

- protokół badania stanu trzeźwości K. K. - k. 10

- protokół badania stanu trzeźwości L. Ś. - k. 9

W wyniku powyższego zdarzenia Ł. R. doznał obrażeń ciała w postaci złamania kości nosowej bez przemieszczenia i T. Ż. doznał rany łucznej czoła, a ww. obrażenia spowodowały u każdej z tych osób naruszenie czynności narządów ciała i rozstrój zdrowia trwający nie dłużej niż 7 dni. Nadto, J. B. (2) doznała złamania IV-tej kości śródrezcza prawego, które to obrażenie spowodowało naruszenie czynności narządów ciała i rozstrój zdrowia na czas powyżej 7 dni.

Dowód: - zeznania świadka W. R. - k. 29-30, 179

- dokumentacja medyczna dot. Ł. R. - k. 31, 70-74

- zeznania świadka E. W. - k. 34-35, 179

- zeznania świadka J. P. - k. 38-39, 179

- zeznania świadka A. W. - k. 42-43, 178

- zeznania świadka A. M. - k. 54-55, 179

- zeznania świadka J. B. (2) - k. 59-60, 178, 293v-294v

- dokumentacja medyczna dot. T. Ż. - k. 75-80, 88

- dokumentacja medyczna dot. J. B. (2) - k. 83

- zeznania świadka R. Ż. - k. 87, 178

- dokumentacja medyczna dot. W. M. - k. 89-90

- opinia sądowo-lekarska - k. 108

Oskarżona K. K., urodzona w dniu (...) w K., zamieszkuje z rodzicami w miejscowości P.. Jest panną, nie posiada dzieci ani żadnych innych osób na swoim utrzymaniu. Posiada wykształcenie średnie. Z zawodu jest kelnerką. Obecnie zarejestrowana jest w Powiatowym Urzędzie Pracy jako osoba bezrobotna bez prawa do zasiłku. Pozostaje na utrzymaniu rodziców. Wcześniej utrzymywała się z pracy w firmie (...), a następnie w sklepie (...) w K.. Oskarżona nie była uprzednio karana, jak również nie leczyła się psychiatrycznie.

Dowód: - wyjaśnienia oskarżonej - k. 116, 177v, 289, 323v

- dane osobopoznawcze - k. 126

- dane o karalności - k. 274

- informacja o dochodach oskarżonej - k. 319

Oskarżona K. K., zarówno na etapie postępowania przygotowawczego, jak również w toku postępowania sądowego nie przyznała się do popełnienia zarzucanego jej przestępstwa.

Przesłuchana w postępowaniu przygotowawczym nie przyznała się do popełnienia zarzucanego jej przestępstwa oraz złożyła wyjaśnienia wskazując, że przed wykonaniem manewru skrętu w lewo w ulicę (...), włączyła kierunkowskaz i zatrzymała się. Widziała nadjeżdżający z przeciwnego kierunku ruchu samochód marki O. (...), jednak była przekonana, że zdąży wykonać manewr skrętu przed tym pojazdem.

Na etapie postępowania jurysdykcyjnego również nie przyznała się do popełnienia zarzucanego jej przestępstwa i konsekwentnie wyjaśniła, że przed wykonaniem skrętu zatrzymała się i widząc nadjeżdżający z przeciwnego kierunku ruchu samochód, przypuszczała, że zdąży wykonać manewr przed tym pojazdem.

Przesłuchiwana ponownie, po uchyleniu sprawy, wyrokiem Sądu Okręgowego w Opolu VII Wydział Karny Odwoławczy z dnia 14 kwietnia 2015 roku, sygn. akt VII Ka 143/15, do ponownego rozpoznania, oskarżona nie przyznała się do popełnienia zarzucanego jej występku i odmówiła składania wyjaśnień.

W wyjaśnieniach złożonych przez oskarżoną na rozprawie w dniu 3 grudnia 2015 roku, K. K. wyjaśniła, że nigdy nie posiadała uprawnień do kierowania pojazdami, nie brała udziału w kursie przygotowującym do egzaminu na prawo jazdy – jazdy samochodem nauczył ją ojciec, a samochodem jeździła sporadycznie. Wyjaśniła, że samochód, którym poruszała się w dniu wypadku należał do jej ówczesnego chłopaka.

Dowód: - wyjaśnienia oskarżonej - k. 116, 177v, 289, 323v

Sąd zważył, co następuje.

Faktyczny przebieg zdarzenia, okoliczności popełnienia czynu, a co za tym idzie winę i zasadność kwalifikacji prawnej przypisanej oskarżonej w wyroku, Sąd ustalił w oparciu o całokształt zebranego w sprawie materiału dowodowego, na który złożyły się wyjaśnienia samej oskarżonej, którym to Sąd dał wiarę jedynie w części, zeznania L. Ś. - kierowcy samochodu marki O. (...), zeznania J. B. (2), a także zeznania rodziców dzieci podróżujących O. (...) uczestniczącym w wypadku, tj. A. W., R. Ż., W. R., E. W., A. M. i J. P., a także pozostałych dowodów znajdujących się w aktach sprawy, a ujawnionych na rozprawie głównej, w tym zwłaszcza opinii sądowo-lekarskiej odnośnie obrażeń ciała doznanych przez osoby uczestniczące w wypadku, pisemnej opinii biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych, uzupełniającej opinii pisemnej i ustnej tego biegłego oraz informacji pisemnych uzyskanych z (...) Sp. z o.o. z/s w C., jak również pozostałych dokumentów znajdujących się w aktach sprawy.

Odnosząc się do waloru dowodowego wyjaśnień złożonych przez oskarżoną podkreślić należy, iż jak zasygnalizowano powyżej Sąd dał im wiarę jedynie częściowo, odmawiając tym samym wiarygodności w zakresie wskazywanej przez K.

K. okoliczności, jakoby miała się ona zatrzymać przed wykonaniem manewru skrętu w lewo w ulicę (...). Okoliczność ta została bowiem wykluczona przez biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych, który wskazał, że gdyby oskarżona zatrzymała się przed wykonaniem tego manewru, to do momentu zderzenia z samochodem O. (...) nie zdołałaby osiągnąć prędkości 20-25 km/h. Na fakt, że K. K. nie zatrzymała się przed wykonaniem skrętu w lewo wskazuje także L. Ś., a jego zeznania korespondują w tym zakresie właśnie z przywołanym powyżej stwierdzeniem biegłego sądowego. Mając zatem na uwadze powyższe, Sąd odmówił wiarygodności wyjaśnieniom K. K. w tej części. W pozostałym zakresie, tj. co do tego, iż oskarżona poruszała się w dniu w wypadku samochodem marki A. (...) ulicą (...) w P., że zamierzała wykonać wówczas manewr skrętu w lewo, że widziała nadjeżdżający z przeciwnego kierunku ruchu samochód marki O. (...) oraz że nie posiadała nigdy uprawnień do kierowania pojazdami, wyjaśnienia oskarżonej korespondują z pozostałymi dowodami zgromadzonymi w toku postępowania, a zatem stanowiące mogły podstawę ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie.

Ustalając faktyczny przebieg zdarzenia Sąd oparł się m.in. na zeznaniach świadka L. Ś., który kierował w dniu 16 września 2013 roku samochodem marki O. (...). Sąd co do zasady nie znalazł podstaw do kwestionowania złożonych przez niego zeznań, za wyjątkiem tej ich części, w której wskazuje on, że poruszał się z prędkością nie większą aniżeli 50 km/h. W tej bowiem części złożone przez niego zeznania pozostają w sprzeczności z treścią uzupełniającej opinii biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych, gdzie biegły wskazał, że O. (...), przed zderzeniem z samochodem marki A. (...), poruszał się z prędkością oscylującą w granicach 75-84 km/h. W pozostałej jednak części Sąd nie znalazł podstaw do kwestionowania wiarygodności złożonych przez tego świadka zeznań, zwłaszcza, iż ich treść w postępowaniu przygotowawczym i postępowaniu jurysdykcyjnym, a następnie w toku postępowania prowadzonego po uchyleniu tej sprawy przez Sąd Okręgowy w Opolu do ponownego rozpoznania, była ze sobą spójna i zgodna. L. Ś. zeznał bowiem, że w momencie gdy poruszał się ulicą (...) dostrzegł nadjeżdżający z przeciwnego kierunku ruchu samochód osobowym, którym to właśnie kierowała oskarżona. Samochód ten sygnalizował zamiar skrętu w lewo, powoli zbliżając się do skrzyżowania z ulicą (...), jednakże nie zatrzymując się przed wykonaniem tego manewru. Świadek zeznał, że będąc w niewielkiej odległości od kierowanego przez niego pojazdu, oskarżona zjechała na jego pas ruchu, w reakcji na co świadek gwałtownie skręcił w prawo. Nie zdołał jednak uniknąć zderzenia z samochodem A. (...), do którego to zderzenia doszło właśnie na pasie ruchu przeznaczonym do jazdy dla samochodu marki O. (...). W tym zakresie zeznania L. Ś. korespondują z treścią pozostałych dowodów zgromadzonych w toku postępowania, a zwłaszcza z treścią wyjaśnień oskarżonej w tej części, w której Sąd dał jej wiarę, jak również z treścią zeznań J. B. (2) oraz opinią biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych.

Podstawą ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie były także zeznania świadka J. B. (2), którym to zeznaniom Sąd dał wiarę w całości. Jej zeznania korelują bowiem z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w toku postępowania oraz tworzą, wraz z nimi, chronologiczny opis przebiegu zdarzenia. Istotnym jest zwłaszcza, że świadek ta w momencie wypadku siedziała obok kierowcy, co pozwoliło jej na dostrzeżenie samochodu oskarżonej, który jak wynika z zeznań tego świadka, nagle wjechał na skrzyżowanie, prosto pod samochód, którym podróżowała tego dnia J. B. (2).

Sąd w całości dał również wiarę zeznaniom rodziców dzieci podróżujących samochodem O. (...), tj. A. W., R. Ż., W. R., E. W., A. M. i J. P., mimo iż osoby te, jako że nie były bezpośrednimi świadkami przedmiotowego zdarzenia, nie wniosły zbyt wiele w zakresie rekonstrukcji stanu faktycznego w niniejszej sprawie.

Sąd nie znalazł także podstaw do kwestionowania, uzyskanej w toku postępowania, opinii biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych, a następnie ustnej i pisemnej uzupełniającej opinii tego biegłego, jako że są one pełne, jasne, jak również nie zawierają w sobie sprzeczności. Biegły wskazał, że kierujący samochodem marki O. (...) poruszał się przed zderzeniem z pojazdem A. (...) z prędkością mieszczącą się w granicach 75-84 km/h. Prędkość tę biegły ustalił przy przyjęciu założenia, iż kierujący O. przed zderzeniem z A. hamował na długości około 7 metrów. Biegły wskazał jednak, iż ślady powstałe w układach hamowania (...) są słabiej widoczne lub też mogą być niewidoczne w ogóle. Gdyby więc przyjąć, że ślady kół O. przed miejscem zderzenia są śladami hamowania powstałymi w wyniku działania układu (...), to widoczne ślady blokowania kół od okolicy miejsca zderzenia, mogłyby powstać w chwili zderzenia z powodu deformacji nadwozia i zablokowania przednich kół O. przez jakiś przesunięty lub zdeformowany

element nadwozia w chwili zderzenia. Te ślady blokowania kół O. są jeszcze widoczne na kilku metrach za miejscem zderzenia, a dalej już nie, co mogło wynikać, zdaniem biegłego, z tego, iż część deformacji tej fazy plastycznej po zderzeniu zmniejszyła docisk do kół i mogły się one dalej obracać. Biegły wskazał zatem, że nie można wykluczyć, iż ślady kół widoczne przed miejscem zderzenia mogły być śladami hamowania O., ale powstały w wyniku działania układu (...). Biegły wyczerpująco tutaj wyjaśnia, iż z uwagi na działanie systemu (...), nie można kategorycznie wskazać, czy na słabo widocznych śladach hamowania, następował już proces pełnego hamowania. Wyjaśnia przy tym, że nie można wykluczyć całkowicie, że na odcinku 4-5 metrów przed miejscem zderzenia z A. (...) samochód hamował w pełni, a nie w fazie narastania, co prowadzi do wniosku, że prędkość wyjściowa O. (...) przed zderzeniem była większa niż 63-73 km/h. Reasumując wskazać jeszcze należy, iż biegły w treści opinii wskazał, że stan zagrożenia i sytuację wypadkową wytworzyła kierująca samochodem marki A. (...), nie ustępując pierwszeństwa kierującemu samochodem marki O. (...).

Analogicznie odnieść należy się do opinii sądowno-lekarskiej, która także jako pełna, jasna i nie zawierająca w sobie sprzeczności stanowić mogła podstawę ustaleń faktycznych w rozpatrywanej sprawie.

Dowody materialne w postaci dokumentów również nie budziły zastrzeżeń Sądu pod względem ich autentyczności oraz zgodności z prawdą stwierdzonych w nich faktów. Watorów dowodowych wskazanych dokumentów nie podważała żadna ze stron, dlatego też jako w pełni wiarygodne i zbieżne z pozostałym materiałem dowodowym mogły stanowić podstawę ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie. W szczególności zwrócić tutaj należy uwagę na informacje uzyskane z (...) oraz z (...) Sp. z o.o. z siedzibą w C., z których to wynika, że w dniu 16 września 2013 roku droga krajowa nr (...) na odcinku P. – R. (w tym ulica (...) w P.) nie była dopuszczona do ruchu, za wyjątkiem pojazdów budowy i mieszkańców posesji położonych na tym odcinku, a także była odpowiednio oznakowana. Również odnośnie tych dokumentów Sąd nie miał żadnych zastrzeżeń, w związku z czym mogły one stanowić podstawę ustaleń faktycznych w rozpatrywanej sprawie.

Ocena zebranego w sprawie materiału dowodowego dała Sądowi pełne podstawy do przyjęcia, iż oskarżona K. K. w dniu 16 września 2013 roku w P., woj. (...), nieumyślnie naruszyła przepisy prawa o ruchu drogowym w ten sposób, że kierując samochodem osobowym marki A. (...) o nr rejestracyjnym (...), mimo braku uprawnień do kierowania pojazdami mechanicznymi, podczas wykonywania manewru zmiany kierunku jazdy w postaci skrętu w lewo na oznakowanym znakami skrzyżowaniu ulic: W. - R., na odcinku drogi, który w związku z prowadzonym remontem był objęty ograniczeniami ruchu drogowego polegającymi na zamknięciu drogi dla ruchu kołowego, przy dopuszczeniu jedynie ruchu lokalnego pozwalającego na dojazdy mieszkańców do posesji, jadąc na posesję położoną przy ulicy (...), która poprzez ulicę (...) przylegała do ulicy (...), gdzie mieszkała i przejeżdżając przez pas ruchu dla pojazdów jadących z przeciwka, nie zachowała szczególnej ostrożności i nie ustąpiła pierwszeństwa poruszającemu się tym pasem ruchu, kierującemu samochodem osobowym marki O. (...) o nr rejestracyjnym (...) L. Ś., który poruszał się prędkością niedozwoloną na tym odcinku drogi, wyłączonym z ruchu kołowego i doprowadziła do zderzenia z wymienionym pojazdem przewożącym pasażerów: niepełnosprawne (...), W. M., T. Ż., Ł. R., D. S., B. W. oraz ich opiekunkę J. B. (2), wskutek czego obrażeń ciała doznali pasażerowie pojazdu O. (...) o nr rejestracyjnych (...): Ł. R. w postaci złamania kości nosowej bez przemieszczenia, a powyższe obrażenia spowodowały naruszenie czynności narządów ciała i rozstrój zdrowia, o jakich mowa w art. 157 § 2 k.k., T. Ż. w postaci rany tłuczonyj czoła, a powyższe obrażenia spowodowały naruszenie czynności narządów ciała i rozstrój zdrowia, o jakich mowa w art. 157 § 2 k.k., J. B. (2) w postaci złamania IV kości śródreżca prawego, a powyższe obrażenia spowodowały naruszenie czynności narządów ciała i rozstrój zdrowia, o jakich mowa w art. 157 § 1 k.k., czym wyczerpała znamiona przestępstwa z art. 177 § 1 k.k.

Wskazania wymaga jednak fakt, iż Sąd zmienił kwalifikację prawną czynu zarzucanego K. K. w akcie oskarżenia uznając, iż zachowanie oskarżonej nie wyczerpywało znamion przestępstwa nieumyślnego spowodowania katastrofy w ruchu lądowym zagrażającej życiu i zdrowiu wielu osób, a stypizowanego w treści art. 173 § 2 k.k., lecz stanowiło wypadek z art. 177 § 1 k.k.

Katastrofą w rozumieniu przepisu art. 173 k.k. jest bowiem zdarzenie w ruchu lądowym, wodnym lub powietrznym, w którym kilka osób doznało obrażeń ciała lub powstała poważna szkoda w mieniu, a ponadto zagraża ono

życiu lub zdrowiu wielu osób albo mieniu w wielkich rozmiarach. Ilościowe określenie dóbr zagrożonych wskazuje, że jest to zdarzenie groźne, niosące tak duże zagrożenie bezpieczeństwa ruchu, że stanowi jednocześnie zagrożenie bezpieczeństwa powszechnego (R.A. Stefański, Kryminalizacja zachowań w ruchu drogowym, w: Granice kryminalizacji, red. S. Pikulski, M. Romańczuk-Grącka, Olsztyn 2013, s. 195). Na kanwie niniejszej sprawy kluczowym było zatem ustalenie znaczenia wyrażenia wielu osób, których życie lub zdrowie ma zostać zagrożone w wyniku takiej katastrofy. W tym miejscu należy więc odnieść się do rozumienia tego pojęcia w orzecznictwie sądów powszechnych. I tak w wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie z 18 lipca 2013 roku, sygn. akt II Aka 117/13, przyjęto, że „zwrot „wiele” obejmuje co najmniej 10 osób”, a następnie w wyroku tego samego sądu z dnia 12 września 2013 roku, sygn. akt II Aka 157/13, wskazano, iż „znamię z art. 173 § 1 k.k. „wielu osób” należy rozumieć jako liczbę co najmniej kilkunastu osób. Nie oznacza to jednak, że jeżeli obrażeń ciała doznała mniejsza liczba osób niż 10, to automatycznie wyklucza to zaistnienie katastrofy w ruchu lądowym. Konstytutywnym elementem przestępstwa katastrofy jest bowiem stworzenie realnego zagrożenia dla życia lub zdrowia wielu osób (co najmniej 10-ciu) i zaistnienie katastrofy w rozumieniu skutku w postaci obrażeń ciała przez kilka osób.” Podobne stanowisko zajął również Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w wyroku z dnia 16 października 2013 roku, sygn. akt II Aka 305/13, gdzie Sąd ten stwierdził, że „pod pojęciem katastrofy zagrażającej życiu lub zdrowiu wielu osób należy przyjąć, iż „wiele osób” to nie mniej jak dziesięć osób.” Taki pogląd, tj. zgodnie z którym znamię wielu osób z art. 173 § 1 k.k. wyczerpuje dopiero liczba co najmniej 10 osób, prezentowany i akceptowany jest również w doktrynie. Tak m.in. M. Filar, Kodeks karny. Komentarz, wyd. IV oraz R. A. Stefański „Przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji...”, s. 34, który wskazuje, że znamię wiele osób oznacza co najmniej 10 osób. Niewątpliwie bowiem słowo „wiele” oznacza więcej niż „kilka”. Tymczasem ten ostatni liczebnik obejmuje liczby od 3 do 9.

Sąd miał również na uwadze, iż w zakresie wykładni znamienia wielu osób istnieje także pogląd odmienny, w myśl którego wiele osób to co najmniej sześć osób. Zważyć jednak należy, że w tym zakresie brak jest stanowiska Sądu Najwyższego pozwalającego na rozstrzygnięcie tej kwestii, a zatem z uwagi na fakt, że znamię to stanowi element o charakterze ocennym każdorazowo winno być oceniane przy uwzględnieniu okoliczności danego wypadku.

Z ustaleń poczynionych w niniejszej sprawie wynika, że samochodem marki O. (...) w momencie zdarzenia podróżowało osiem osób, w tym kierowca tego pojazdu oraz opiekunka niepełnosprawnych dzieci, z czego obrażeń ciała doznały jedynie trzy z nich. W samochodzie marki A. (...) podróżowała zaś jedynie sama oskarżona. W chwili wypadku ruch na drodze był niewielki, a obrażenia doznane przez osoby pokrzywdzone w wyniku tego zdarzenia nie były poważne. W świetle zatem powyższych ustaleń nie sposób było zakwalifikować tego zdarzenia jako katastrofy w ruchu lądowym z art. 173 k.k., zasadnym zaś było uznanie go za wypadek w ruchu lądowym, o którym mowa w art. 177 § 1 k.k.

Przestępstwo z art. 177 § 1 k.k. popełnia więc ten, kto naruszając chociażby nieumyślnie, zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym powoduje nieumyślnie wypadek, w którym inna osoba odniosła obrażenia ciała określone w art. 157 § 1 k.k. Sprawca tego występkę w wyniku naruszenia zasad bezpieczeństwa doprowadza zatem do wypadku, w którym inna osoba odniosła konkretne obrażenia ciała. Wskazać w tym miejscu należy, że zasadami bezpieczeństwa w ruchu są reguły określające warunki bezpieczeństwa w ruchu. Są one zawarte nie tylko w przepisach określających porządek poruszania się po drogach lub w innych miejscach i zachowania się w typowych sytuacjach lub wyrażone przez przyjęte oznakowanie, oświetlenie lub sygnalizację, lecz wyrażają się także poprzez reguły nieskodyfikowane w sposób szczególny, wynikające z tych przepisów oraz z istoty bezpieczeństwa w ruchu, które muszą znaleźć zastosowanie wszędzie tam, gdzie nie ma sprecyzowanego przepisu.

W rozpatrywanej sprawie naruszenie przez oskarżoną reguł bezpieczeństwa w ruchu lądowym miało miejsce przy wykonywaniu przez nią manewru skrętu w lewo, a zatem K. K., w myśl obowiązujących reguł bezpieczeństwa, winna była zachować szczególną ostrożność. Zgodnie bowiem z art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku Prawo o ruchu drogowym kierujący pojazdem, zbliżając się do skrzyżowania, jest obowiązany zachować szczególną ostrożność i ustąpić pierwszeństwa pojazdowi nadjeżdżającemu z prawej strony, a jeżeli skręca w lewo - także jadącemu z kierunku przeciwnego na wprost lub skręcającemu w prawo. W myśl zaś art. 2 pkt 22 tej ustawy szczególna ostrożność to ostrożność polegająca na zwiększeniu uwagi i dostosowaniu zachowania uczestnika ruchu do warunków i sytuacji

zmieniających się na drodze, w stopniu umożliwiającym odpowiednio szybkie reagowanie. Oskarżona niewątpliwie ostrożności takiej nie zachowała, albowiem jak ustalono w toku przeprowadzonego postępowania, K. K. nawet nie zatrzymała się przed wykonaniem tego manewru celem należytego upewnienia się, czy zdąży bezpiecznie wykonać tenże manewr, przed pojazdem nadjeżdżającym z przeciwnego kierunku ruchu. Rażący charakter naruszenia przez nią reguł bezpieczeństwa dodatkowo potęguje fakt, że K. K. nigdy nie posiadała uprawnień do kierowania pojazdami mechanicznymi, a prowadzenia samochodu nauczył ją ojciec. W takiej sytuacji, oskarżona nie mając doświadczenia w tym zakresie, popełniła błąd w zakresie prawidłowej oceny odległości od pojazdu marki O. (...), zwłaszcza, iż nawet się nie zatrzymała przed wykonaniem skrętu w lewo, czym w konsekwencji doprowadziła do zderzenia z ww. samochodem. Istotnym jest tutaj także, iż sama oskarżona przyznała, że nie ukończyła kursu przygotowującego do egzaminu na prawo jazdy, w dniu wypadku poruszała się samochodem należącym do jej ówczesnego chłopaka, a tak w ogóle to samochód prowadziła sporadycznie. Uwadze Sądu nie uszło również, iż przedmiotowe zdarzenie miało miejsce na remontowanym odcinku drogi, nie posiadającym na powierzchni jezdni oznakowania poziomego, po którym poruszać się mogły jedynie pojazdy budowy oraz mieszkańcy posesji położonych wzdłuż zamkniętego odcinka.

W wyniku zderzenia wskazanych powyżej samochodów obrażeń ciała doznały trzy osoby, a mianowicie Ł. R., T. Ż. i J. B. (2), jednakże tylko ostatnia z wymienionych osób, odniosła obrażenia, o których mowa w art. 157 § 1 k.k., co skutkowało możliwością zakwalifikowania zachowania K. K., jako występku stypizowanego w art. 177 § 1 k.k.

Przestępstwo określone w art. 177 § 1 k.k. może zostać popełnione wyłącznie nieumyślnie, jednakże zasady bezpieczeństwa w ruchu mogą zostać naruszone przez sprawcę tego występku zarówno nieumyślnie, jak i umyślnie. Umyślne naruszenie zasad bezpieczeństwa zachodzi wtedy, gdy sprawca świadomie postępuje wbrew zakazom lub nakazom, nieumyślne zaś – gdy wykonanie określonego manewru jest wynikiem błędnej oceny sytuacji istniejącej w ruchu (wyrok SN z 19 października 1976 r.). Oceniając zatem zachowanie K. K. stwierdzić należało, że oskarżona dokonując błędnej oceny panującej na drodze sytuacji, zwłaszcza co do odległości i prędkości, nadjeżdżającego z przeciwnego kierunku ruchu, samochód marki O. (...), nieumyślnie naruszyła zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym. W realiach rozpatrywanej sprawy nie sposób było bowiem uznać, iż oskarżona świadomie postąpiła wbrew regułom, nie zatrzymując się przed wykonaniem manewru skrętu w lewo i nie ustępując pierwszeństwa samochodowi marki O., albowiem zachowanie to było przede wszystkim wynikiem braku jej doświadczenia w zakresie prowadzenia pojazdów, a w konsekwencji skutkowało niewłaściwą oceną sytuacji na drodze i zderzeniem z samochodem O. (...).

W świetle powyższego, brak jest zatem wątpliwości, iż oskarżona K. K., swoim zachowaniem wypełniła znamiona przestępstwa z art. 177 § 1 k.k., a na ocenę jej zachowania nie miało wpływu przyczynienie się L. Ś. – kierującego samochodem marki O. (...), do zaistnienia tego wypadku poprzez przekroczenie przez niego administracyjnie dopuszczalnej w tym miejscu prędkości. Zważyć bowiem należy, że stan zagrożenia i sytuacja wypadkowa w tej sprawie wytworzone zostały właśnie przez oskarżoną, która to nie ustąpiła pierwszeństwa kierującemu O..

Nadto, wskazać należy, że oskarżona K. K. jest osobą pełnoletnią, zdolną do ponoszenia odpowiedzialności karnej, jak również nie zachodzą po jej stronie żadne okoliczności wyłączające winę.

Wymierzając oskarżonej karę za powyższe przestępstwo Sąd miał na uwadze dyrektywy określone w art. 53 k.k. Sąd uwzględnił, więc stopień społecznej szkodliwości czynu, którego dopuściła się oskarżona oraz stopień zawinienia, który w ocenie Sądu jest wysoki. Oskarżona działała w pełnej świadomości podejmowanych zachowań, którymi naruszyła przepisy obowiązującej ustawy karnej. Nie zachodziły nadto okoliczności o podłożu chorobowym lub organicznym, które wyłączałyby lub ograniczyłyby jej poczytalność.

W ocenie Sądu społeczna szkodliwość czynu wyczerpującego znamiona przestępstwa z art. 177 § 1 k.k., którego dopuściła się oskarżona jest wysoka. Oceniając stopień społecznej szkodliwości czynu popełnionego przez oskarżoną jako wysoki, Sąd wziął pod uwagę: rodzaj i charakter naruszonego dobra, tj. fakt, iż oskarżona swoim zachowaniem polegającym nawet już tylko na prowadzeniu pojazdu bez posiadania wymaganych uprawnień do kierowania pojazdami mechanicznymi, bezpośrednio zagrażała bezpieczeństwu w ruchu drogowym, które to niebezpieczeństwo urzeczywistniło się w postaci wypadku drogowego, do którego doprowadziła oskarżona; rozmiar grożącej szkody -

w samochodzie O. (...) podróżowało sześcioro niepełnosprawnych dzieci wraz z opiekunką i kierowcą tego pojazdu, skutki tego zdarzenia – obrażeń ciała doznało trzech pasażerów pojazdu marki O. (...), w tym dwoje dzieci, jak również sposób i okoliczności popełnienia czynu. Sąd miał jednak tutaj również na uwadze okoliczność, iż również L. Ś. nie prowadził pojazdu w sposób całkowicie prawidłowy i zgodny z regułami bezpieczeństwa, albowiem jak ustalono ww. przekroczył dozwoloną administracyjnie w miejscu zdarzenia prędkość 50 km/h, poruszając się z prędkością oscylującą w granicach 75-84 km/h, zaś biegły wskazał, że w razie gdyby samochód O. (...) poruszał się z prędkością administracyjnie w tym miejscu dozwoloną, kierowca tego pojazdu miałby możliwość uniknięcia zderzenia z samochodem A. (...). Wobec faktu, iż samochód marki O. (...) wyposażony był w system ABS biegły wskazał, że ślady powstałe w takim układzie hamowania są słabiej widoczne lub też niewidoczne są w ogóle. Dlatego też, prędkość O. ustalona została przez niego przy założeniu, że samochód ten hamował przed zderzeniem z A. na długości około 7 metrów, z przyczyn wyjaśnionych w treści opinii i przytoczonych w poprzednich akapitach niniejszego uzasadnienia. Nadto, samochód O. (...) w ogóle nie powinien był znaleźć się tego dnia na tym właśnie odcinku ulicy (...) w P.. Ten odcinek drogi był bowiem wówczas w remoncie, w związku z czym został zamknięty dla ruchu pojazdów, za wyjątkiem pojazdów budowy oraz mieszkańców posesji położonych przy tym odcinku drogi. Kierowca samochodu O. nie należał zaś do żadnej z tych kategorii kierowców, a wjeżdżając na remontowany odcinek zlekceważył znaki drogowe informujące o prowadzonym remoncie i związanym z tym zakazem ruchu pojazdów.

Powyższe nie zmienia jednak oceny co do tego, iż stan zagrożenia i sytuację wypadkową wytworzyła oskarżona, nie ustępując pierwszeństwa kierującemu samochodem O. (...), mając możliwość dokonania oceny prędkości tego pojazdu, nawet jeśli prędkość ta była wyższa, aniżeli prędkość administracyjnie w tym miejscu dopuszczalna.

Mając na uwadze powyższe Sąd wymierzył oskarżonej karę 1 roku pozbawienia wolności. W ocenie Sądu orzeczona kara jest adekwatna do stopnia winy oskarżonej, a kara w wyższym wymiarze byłaby - przy uwzględnieniu wszystkich okoliczności podmiotowych i przedmiotowych czynu, karą zbyt surową. Wymierzona oskarżonej kara odpowiada nie tylko stopniowi jej winy, ale realizuje też w stosunku do niej zarówno cele zapobiegawcze, jak i wychowawcze. Zapobiegawczy sens wymierzonej kary pozbawienia wolności ma bowiem na celu odstraszenie sprawcy od ponownego wejścia na drogę przestępstwa, natomiast jej cel wychowawczy realizuje się poprzez kształtowanie postawy oskarżonej zarówno wobec własnego czynu, jak i przestępstwa w ogóle. Jednocześnie kara orzeczona wobec oskarżonej czyni zadość społecznemu poczuciu sprawiedliwości, a także spełnia swe zadania w zakresie prewencji generalnej, polegające na kształtowaniu w społeczeństwie postawy poszanowania prawa.

Sąd na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. oraz art. 70 § 1 k.k. warunkowo zawiesił wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności na okres próby wynoszący 2 lata. W ocenie Sądu warunkowe zawieszenie wykonania kary jest wystarczające dla osiągnięcia wobec oskarżonej celów kary, a także jest wystarczające dla zapobieżenia popełnienia przez nią kolejnego przestępstwa. Zważyć, bowiem należy, iż stosując instytucję warunkowego zawieszenia wykonania kary, Sąd ma na uwadze przekonanie, że oskarżona nie powróci na drogę przestępstwa, pomimo odstąpienia od wykonania orzeczonej kary, zwłaszcza iż K. K. nie była wcześniej karana. Zawieszając wykonanie kary Sąd miał na uwadze właściwości i warunki osobiste oskarżonej, jej dotychczasowy sposób życia, jak również brak uprzedniej karalności. Sąd stanął na stanowisku, iż kara pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania będzie spełniała jej cele, zarówno w zakresie prewencji indywidualnej, jak i prewencji generalnej.

Zgodnie z treścią art. 42 § 1 k.k. Sąd orzekł wobec oskarżonej również środek karny w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych kategorii B na okres 1 roku. W tym aspekcie Sąd miał na uwadze zwłaszcza to, iż oskarżona prowadziła samochód nie posiadając w ogóle uprawnień do kierowania pojazdami. Takie zachowanie stanowi zaś rażące lekceważenie obowiązujących przepisów, jak również stwarza ogromne zagrożenie dla innych uczestników ruchu drogowego. Zważyć bowiem należy, iż osoba nie posiadająca uprawnień do kierowania pojazdami mechanicznymi nie odbyła przede wszystkim odpowiedniego kursu przygotowującego do egzaminu na prawo jazdy oraz nie posiada stosownej wiedzy odnośnie przepisów ruchu drogowego, co też zresztą widać na kanwie rozpatrywanej sprawy. Podkreślenia także wymaga niewątpliwie fakt, że nie posiadając uprawnień K. K. nie posiadała również doświadczenia w zakresie prowadzenia pojazdów, co skutkowało nieprawidłową oceną odległości, w jakiej znajdował się pojazd marki O. i w konsekwencji doprowadziło do wypadku drogowego. Powyższe świadczy zatem o

konieczności czasowego wyeliminowania oskarżonej spośród uczestników ruchu drogowego, co ma na celu przede wszystkim ich ochronę przed zagrożeniem płynącym ze jej strony, jako uczestnika ruchu drogowego.

Mając na uwadze możliwości płatnicze i zarobkowe Sąd zasądził od oskarżonej na rzecz Skarbu Państwa kwotę 180 złotych tytułem opłaty oraz obciążył ją całością wydatków poniesionych przez Skarb Państwa w toku postępowania. W ocenie Sądu bowiem, z uwagi na młody wiek oskarżonej oraz brak jakichkolwiek przeciwwskazań zdrowotnych do podjęcia pracy zarobkowej, jej możliwości zarobkowe pozwalają na uiszczenie tychże kosztów. Sąd miał tutaj na uwadze również fakt, iż oskarżona jest panną, nie posiada dzieci ani też innych osób na swoim utrzymaniu, a nadto, że przez okres kilku lat, tj. do kwietnia 2015 roku była zatrudniona.